

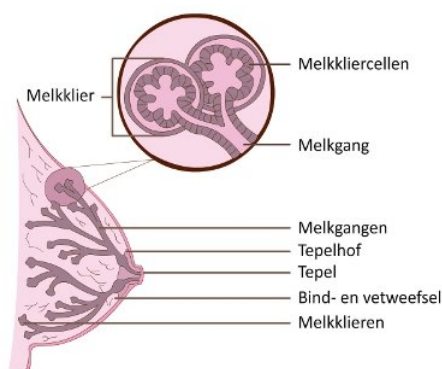
Tepelvloed

Wanneer er vocht uit de tepel komt, noemen we dit tepelafscheiding of tepelvloed. Tepelvloed kan op elke leeftijd optreden, maar vooral in perioden van hormonale veranderingen zoals rond de menstruatie, begin van de puberteit en aan het begin van de overgang. Tepelafscheiding komt veel voor en is in de meeste gevallen onschuldig. Slechts in een klein deel van de gevallen (4%) is dit het gevolg van een kwaadaardige aandoening. Dit neemt niet weg dat soms aanvullend onderzoek en een eventuele behandeling noodzakelijk kunnen zijn.

In deze folder leest u meer over de soorten tepelafscheiding en welke onderzoeksmethoden en behandelingen worden toegepast.

Bouw en werking van de borst

De borsten van de vrouw bestaan voornamelijk uit melkklieren, vetweefsel, bindweefsel, bloedvaten en lymfevaten. De melkklieren vormen een soort gangenstelsel in de borst. Door zijn vele vertakkingen doet het aan de structuur van een boom denken.

Op het plaatje is te zien dat een melkklier bestaat uit melkkliercellen of melklobjes (alveoli) met melkproducerende cellen. Elke melkklier heeft een melkkanaal en die mondt uit in de tepel. Het klierweefsel is bedoeld voor de productie van moedermelk bij het geven van borstvoeding.

Het hormoon prolactine stimuleert de melkproductie. Prolactine wordt aangemaakt in de hypofyse. Tijdens de zwangerschap en bij vrouwen die borstvoeding geven is de aanmaak van prolactine sterk verhoogd.

Tijdens de menstruele cyclus, dus als er geen sprake is van een zwangerschap, ondergaan de borsten ook veranderingen. Deze veranderingen hangen samen met de hormonen oestrogeen en progesteron. Schommelingen van deze hormonen zorgen ervoor dat de melkkliercellen actief worden en zo melkachtig vocht gaan afscheiden. De meeste vrouwen merken hier normaal gesproken weinig van doordat de melkkanaaltjes het vocht niet naar de tepel afvoeren. Het vocht wordt door het lichaam weer opgenomen. Soms is het evenwicht tussen de aanmaak van vocht en de opname daarvan verstoord geraakt en kan er vocht uit de tepel vloeien. Bij sommige vrouwen gebeurt dit zelfs al onder invloed van warmte (bijvoorbeeld een warm bad).

Ook andere oorzaken kunnen leiden tot een toename van het hormoon prolactine:

- Medicijnen:
  - Na het stoppen van 'de (anticonceptie) pil'
  - Antipsychotica, middelen tegen opwinding en onrust
  - Anti-emetica, middelen tegen braken en misselijkheid
  - Antidepressiva, middelen tegen depressies en neerslachtigheid
- Antihypertensiva, middelen tegen hoge bloeddruk
  - Te langzaam werkende schildklier
  - Ontregeling van de hypofyse: het orgaan, waar prolactine gemaakt wordt

Verschillende soorten tepelvloed

Er zijn verschillende soorten tepelaafscheiding die meestal goedaardig zijn. We kunnen de tepelaafscheiding in twee soorten onderscheiden:

Melkachtige afscheiding

Melkachtige afscheiding komt vaak uit beide tepels en kan van kleur wisselen; wit, helder, geel, grijs, groen of bruin. Een andere naam hiervoor is galactorrhoe.

Niet melkachtige afscheiding

De niet-melkachtige afscheiding bevat bloed of ontstekingsmateriaal (pus). Wanneer er bloed bij zit kan dit het gevolg zijn van irritatie van de melkgangen door leegmasseren of een ontsteking. Maar het kan ook wijzen op een goedaardige of kwaadaardige afwijking in de melkgang. Door laboratoriumonderzoek kan de samenstelling worden onderzocht. Bij ingetrokken tepels is er vaak sprake van ophoping van huidschilfers die niet weg kunnen; dit kan verward worden met afscheiding.

Waar moet u op letten bij tepelvloed?

- Komt het uit één borst of uit beide borsten?
- Komt het steeds uit dezelfde melkgang van de tepel of wisselt dit?
- Wat is de kleur van het vocht?
- Komt het vocht spontaan of na drukken, duwen of masseren?
- Zijn er veranderingen aan de huid van de tepel, zoals eczeem?
- Zijn er andere veranderingen, bijvoorbeeld zwellingen die er eerst niet waren?
- Gebruikt u medicijnen, die tepelvloed als bijwerking kunnen hebben?

Alarmsignalen

- Bloed bij de uitvloed of klevrige uitvloed. Vooral als dit uit één melkgang komt.
- Pussige uitvloed.
- Een (nieuwe) knobbel in de borst.

Wat te doen bij tepeluitvloed?

Masseer de borst niet leeg om te kijken 'of het er nog is'. Ook niet als dit, bij pijnlijke borsten, tijdelijk vermindering van de pijn kan geven. Dit houdt namelijk de

vochtproductie in stand. Bovendien bestaat het gevaar dat er een irritatie van de melkgang ontstaat die zorgt voor bloederige uitvloed.

Ga bij bezorgdheid en twijfel naar uw (huis)arts. Hij/zij kan op basis van bovenstaande informatie een inschatting maken, hoe groot de kans is op een goedaardige of kwaadaardige oorzaak. Afhankelijk daarvan adviseert de arts een mammografie te laten maken. Soms is het zinvol om ook een echografie te laten maken.

Vragen?

Heeft u nog vragen? Stel ze dan gerust aan uw huisarts of aan uw behandelend arts of gespecialiseerd verpleegkundige mammacare. De polikliniek chirurgie is bereikbaar:

Gelre ziekenhuizen Apeldoorn

- maandag t/m vrijdag 8.30 - 16.30 uur
- tel: 055 - 581 81 20

Gelre ziekenhuizen Zutphen

- maandag t/m vrijdag 8.30 - 16.30 uur
- tel: 0575 - 592 818